

Man kunde imidlertid ogsaa ud fra denne i mange Henseender bekvemme Tankegang komme til det modsatte Resultat, nemlig at ingen af de opstillede Teorier er holdbare, idet de jo netop som Regel tillægger et enkelt Moment den absolut afgørende Betydning.

Bogen slutter med en omfattende Fortegnelse over Literatur, der beskæftiger sig med Konjunkturbevægelserne.

Jørgen Pedersen.

WILLARD LONG THORP: *Business Annals*, 380 Sider.

HARRY JEROME: *Migration and Business Cycles*, 256 Sider. National Bureau of Economic Research, Inc. New York 1926.

Blandt de mange Institutioner, der i de senere Aar er oprettet rundt om i Landene og særlig i De forenede Stater med det Formaal at udforske sociale og økonomiske Emner, er „The National Bureau of Economic Research“ i New York en af dem, der har ladet høre mest fra sig.

Denne Institution oprettedes i 1920 for, som det hedder i en Programudtalelse, „at imødekomme et voksende Krav om nøjagtig og upartisk Fremstilling af en Række Fakta af Betydning ved Behandlingen af økonomiske, sociale og industrielle Problemer“.

Bureauet har en Bestyrelse bestaaende dels af Repræsentanter for Erhvervslivets forskellige Grene, dels af Repræsentanter for en Række Universiteter. Under denne Bestyrelses formelle Ansvar udføres det videnskabelige Arbejde af en saakaldt „Research Staff“, et videnskabeligt Personale med de to kendte Professorer Edwin F. Gay og Wesley C. Mitchell i Spidsen; iøvrigt bestaar denne Stab af en Række yngre Videnskabsmænd.

Bureauet har i den korte Tid, det har bestaaet, udsendt en anseelig Række Værker af historisk, økonomisk og sociologisk Art. Det, der særlig præger disse Arbejder, er, at de er blevet til paa Grundlag af en Indsamling og Bearbejdelse af et uhyre Materiale, væsentligst af statistisk Art, og deres Betydning vil antagelig hovedsageligt komme til at ligge i, at disse vældige Materialesamlinger vil komme samtlige Forskere til gode inden for Socialvidenskaberne.

Et af de Emner, Bureauet særligt har dyrket, er Udforskningen af de saakaldte Konjunkturbevægelser. Næsten alle de

Man kunde imidlertid ogsaa ud fra denne i mange Henseender bekvemme Tankegang komme til det modsatte Resultat, nemlig at ingen af de opstillede Teorier er holdbare, idet de jo netop som Regel tillægger et enkelt Moment den absolut afgørende Betydning.

Bogen slutter med en omfattende Fortegnelse over Literatur, der beskæftiger sig med Konjunkturbevægelserne.

Jørgen Pedersen.

WILLARD LONG THORP: *Business Annals*, 380 Sider.

HARRY JEROME: *Migration and Business Cycles*, 256 Sider. National Bureau of Economic Research, Inc. New York 1926.

Blandt de mange Institutioner, der i de senere Aar er oprettet rundt om i Landene og særlig i De forenede Stater med det Formaal at udforske sociale og økonomiske Emner, er „The National Bureau of Economic Research“ i New York en af dem, der har ladet høre mest fra sig.

Denne Institution oprettedes i 1920 for, som det hedder i en Programudtalelse, „at imødekomme et voksende Krav om nøjagtig og upartisk Fremstilling af en Række Fakta af Betydning ved Behandlingen af økonomiske, sociale og industrielle Problemer“.

Bureauet har en Bestyrelse bestaaende dels af Repræsentanter for Erhvervslivets forskellige Grene, dels af Repræsentanter for en Række Universiteter. Under denne Bestyrelses formelle Ansvar udføres det videnskabelige Arbejde af en saakaldt „Research Staff“, et videnskabeligt Personale med de to kendte Professorer Edwin F. Gay og Wesley C. Mitchell i Spidsen; iøvrigt bestaar denne Stab af en Række yngre Videnskabsmænd.

Bureauet har i den korte Tid, det har bestaaet, udsendt en anelig Række Værker af historisk, økonomisk og sociologisk Art. Det, der særlig præger disse Arbejder, er, at de er blevet til paa Grundlag af en Indsamling og Bearbejdelse af et uhyre Materiale, væsentligst af statistisk Art, og deres Betydning vil antagelig hovedsageligt komme til at ligge i, at disse vældige Materialesamlinger vil komme samtlige Forskere til gode inden for Socialvidenskaberne.

Et af de Emner, Bureauet særligt har dyrket, er Udforskningen af de saakaldte Konjunkturbevægelser. Næsten alle de

Værker, der hidtil er offentliggjort, har en Side, der er af Betydning for dette Emne. Dette gælder saaledes i høj Grad de to Bøger, hvis Titel staar over disse Linjer, og som jeg her skal gøre til Genstand for Omtale.

*

Den første af disse: „Business Annals“ er blevet til paa den vist nok enestaaende Maade, at Bureauet under Ledelse af Willard L. Thorp har ladet gennemgaa alle saadanne Fagblade og Tidsskrifter i Fortid og Nutid, som giver Oplysning om Erhvervslivets Forhold. Paa Grundlag af denne Gennemgang har Forf. søgt at give en Karakteristik af de økonomiske Forhold i det paagældende Aar. Denne Karakteristik indeholder 5 Punkter for hvert af de medtagne Lande og for hvert Aar, nemlig:

- 1) Et Par sammenfattende Bemærkninger om hvert Aars økonomiske Fysiognomi.
- 2) Karakteristik af de industrielle og kommercielle Forhold samt Beskæftigelsesforholdene.
- 3) Beskrivelse af Penge- og Kapitalmarkedets Tilstand.
- 4) Landbrugets Tilstand: Høstudbytte og Priser.
- 5) Omtale af saadanne Fænomener af ikke-økonomisk Art, som maa antages at have øvet betydelig Indflydelse paa det økonomiske Liv.

Som Eksempel skal nævnes Karakteristiken af de økonomiske Forhold i England i Aaret 1831; Aaret skildres paa følgende Maade:

Recession; depression.

*

Slackening of industrial activity; many failures; increased imports, smaller exports.

*

Money tight.

*

Good crops, low prices.

*

Continual agitation concerning Reform Bill; Bristol, London and Nottingham riots; coronation, September.

Det indsamlede Materiale omfatter 17 forskellige Lande, hvoriblandt Sverige repræsenterer Skandinavien. For to af disse

Lande: U. S. A. og England gaar Annalerne tilbage til 1790; for Frankrig, Tyskland og Østrig begynder de henholdsvis 1840, 1853 og 1867, medens Beretningerne for de øvrige Lande først tager deres Begyndelse 1890.

Annalerne for hvert enkelt Land indledes med en kortfattet historisk Redegørelse for de økonomiske og politiske Forhold. Bearbejdelsen og muligvis tillige Indsamlingen af Materialet er foretaget i Samarbejde med Videnskabsmænd rundt om i de forskellige Lande.

Bogen indledes med et Kapitel af Professor Mitchell, hvori denne dels søger at vurdere Materialets Betydning, dels drager nogle Slutninger deraf med Hensyn til det omtvistede Spørgsmaal om Konjunkturbevægelsernes typiske Længde, samt deres Samtidighed i de forskellige Lande. Da jeg imidlertid vil gøre Mitchells nylig udkomne „Business Cycles“ til Genstand for en mere indgaaende Omtale, og da dette Kapitel gengives heri, skal jeg derom kun gøre den Bemærkning, at Mitchell finder en tilfredsstillende Overensstemmelse mellem Annalernes Karakteristik af de økonomiske Forhold og den Skildring, man faar af disse ved at betragte forskellige Talserier, der sædvanlig bruges som Udtryk for Konjunkturbevægelserne.

Saafernt man ikke ved Fortolkningen af det utvivlsomt særdeles brogede og vildsomme Raamateriale, som Gennemgangen af de forskellige Kilder har frembudt, har benyttet de nævnte Talserier eller lignende Indices for de økonomiske Forhold som Vejledning, maa den fundne Overensstemmelse siges at virke meget betryggende, og Annalerne vil da være et overordentligt værdifuldt Materiale i den historisk-økonomiske Forsknings Tjeneste.

Den Kritik, man føler Trang til at rette imod dem, er, at Karakteristiken af de enkelte Aar kunde have været mere udførlig; Materiale har det jo næppe skortet paa, og en udførligere Beskrivelse, eventuelt med Gengivelse af lidt af Kildernes Indhold vilde ogsaa have sat Læserne i Stand til i nogen Grad at kontrollere Fortolkningen af Kildernes Vidnesbyrd.

Under alle Omstændigheder er der Grund til at være Forfatteren og hans Medarbejdere taknemlige for det Materiale, der her er stillet til Forskningens Raadighed. Vi kan yderligere glæde os til mere af samme Slags; det bebudes nemlig i Indledningen, at Bureauet agter at supplere disse beskrivende Annaler med to eller flere Bind af statistiske Data, som man har indsamlet, og som omfatter saa lang en Periode, som kan belyses talmæssigt.

Den anden Bog: „Migration and Business Cycles“ ligner for saa vidt Bureauets øvrige Publikationer mere, som den ikke er en blot og bar Materialesamling, men en Bearbejdelse af et Materiale med bestemte Formaal. Det Materiale, der behandles, bestaar af alle de Taldata, det har været muligt at fremskaffe til Belysning af Vandringerne til og fra De forenede Stater. Formaålet har været dobbelt, nemlig, dels et Studium af Vandringernes almindelige Karakter, deres Aarsag og Virkninger, dels en Klarlæggelse af Vandringernes Betydning for Konjunkturbevægelserne.

De Resultater Forf. kommer til, er ikke overraskende. Det statistiske Materiale viser saaledes bl. a., at der er en udpræget Forbindelse mellem Vandringerne og de vekslende økonomiske Forhold, at det er Konjunkturbevægelserne i U. S. A., der er afgørende for Vandringerne, og at disse reagerer noget bagud i Forhold til Konjunkturbevægelserne, hvilket i sig selv giver et Fingerpeg angaaende Aarsagsforholdet.

Det paavises yderligere, at Indvandringen af faglærte Folk er mere konjunkturbestemt end Indvandringen af ufaglærte og ligeledes, at den kvindelige Indvandring er mindre paavirket af Konjunkturbevægelserne end Mændenes Indvandring. Alt sammen noget der paa Forhaand har Formodningen for sig.

Forf. kommer ind paa det vanskelige Spørgsmaal, i hvilken Grad Vandringerne har paavirket Konjunkturbevægelserne. Da Indvandringen er stærkest under opadgaaende Konjunkturer eller i selve Højkonjunkturerne, og da der finder en betydelig „Tilbagevandring“ Sted under daarlige Konjunkturer, kunde det tænkes, at Vandringerne virkede som en Slags Sikkerhedsventil paa Arbejdsmarkedet, saaledes at Manglen paa Arbejdskraft mildnedes i Højkonjunkturerne, medens Arbejdsløsheden i Lavkonjunkturerne formindskedes ved Tilbagevandringen.

Forf. gør i denne Henseende opmærksom paa, at da Konjunkturbevægelserne har en udpræget international Karakter, kan en saadan Udjævning af Arbejdsmarkedet i hvert Fald kun gøre sig gældende i De forenede Stater, medens den modsatte Virkning snarest maa antages at indtræde i de øvrige af Vandringerne berørte Lande. Han afviser i det hele og store denne „safety valve“ Teori og mener tvertimod, at Vandringerne forstærker Konjunkturbevægelserne og muligvis forøger Arbejdsløsheden i Lavkonjunkturerne, idet den stærke Indvandring i de gode Aar muliggør et større Opsving (jvf. Cassel), der igen betinger en dybere Depression.

Som Konsekvens af Forfatterens ovennævnte Tankegang

kan herimod gøres den Indvending, at Vandringerne ogsaa paa dette Punkt maa have modsat Virkning i Udvandringslandene.

Det indsamlede Talmateriale siger dog som det let vil forstaaes, intet om alt dette; vi befinder os i det hele taget her paa et Omraade, hvor empiriske Undersøgelser ikke slaar til, og det samme gælder det vigtige Spørgsmaal, hvorledes disse Vandringer i det hele paavirker det økonomiske Liv saavel i Ind- som i Udvandringslandet.

Men selv om man som saa ofte ved statistiske Undersøgelser, kun faar Bekræftelse dels paa, hvad ens umiddelbare Iagttagelse fortæller dels paa, hvad man ud fra andre Erfaringer kan ræsonnere sig til, er det dog særdeles værdifuldt, at et saadant grundigt Erfaringsmateriale foreligger, idet man til syvende og sidst kun paa denne Maade kan være helt sikker med Hensyn til Tingenes sande Sammenhæng. Dertil kommer yderligere, at det indsamlede Talmateriale i den skønssomme og forstandige Bearbejdelse, Forfatteren har underkastet det, giver Indblik i en Række andre Forhold vedrørende Vandringerne. Det foreliggende Arbejde maa derfor betragtes som en værdifuld Forøgelse af den socialvidenskabelige Literatur.

Jørgen Pedersen.

ENGBERG, RUSSELL C.: *Industrial Prosperity and the Farmer*. The Institute of Economics. Investigations in Agricultural Economics. New York, The Macmillan Company, 1927. XIII + 286 S.

I Forordet til denne Bog siger Direktøren for Institute of Economics, at den almindelige Mening egentlig havde været, at Landmanden ligesom Forretningsmanden var undergivet den almindelige Konjunkturbevægelses Paavirkninger, men at Erfaringen i den seneste Tid havde vist noget andet. I det foreliggende Arbejde er nu undersøgt, i hvilken Grad en Konjunkturbevægelse saaledes, som den føles i Industrien, paavirker Landbruget. Til Støtte for Undersøgelsen er foretaget — som det synes med stor Omhu — en Række Korrelationsberegninger dels mellem Produktionsmængde og Pris for en Række Landbrugsprodukter, dels mellem begge disse Variabler og Raajernsproduktionen. Man valgte Raajern, fordi tidligere Undersøgelser havde vist, at Raajernet var det Produkt, hvis Svingninger svarede bedst til Forandringerne i Industriens samlede Produktionsmængde og ogsaa til Forandringer i andre Forhold, som man sædvanligvis tager i Betragtning ved Studier over en Konjunkturølges Forløb. Allerede heri ligger i